

LATHUND

för ombordpersonal och lokförare på nedbemannade tåg

Från och med 2 maj 2016 vill SJ nedbemanna en mycket stor del av sina tåg. Hur påverkar det oss på tågen? SJ hävdar att sjuktalen inte kommer att öka, och att säkerheten inte får påverkas. Vi som jobbar i tågen vet att den grova nedbemanning SJ vill ha är direkt kopplad till säkerhet och arbetsmiljö. Resenärernas trygghet och vår hälsa.

Därför vill vi påminna om några saker att tänka på inför de förändringar som stundar. Vi kan inte kompensera för SJ:s nedskärningar genom att stressa mer, slarva med säkerheten, utföra andra personers arbetsuppgifter eller fås att tro att det är rimligt att en tågdel rullar med resenärer men helt utan personal.

Vi ska inte acceptera en ökad stress på jobbet, när SJ skär ner utan att ge oss förutsättningar att upprätthålla säkerheten för oss som jobbar och för resenärerna som betalar för, och räknar med, att ta sig tryggt och säkert från punkt A till punkt B. Därför har vi satt samman denna lathund. För att vi och resenärerna ska få det säkrare, lugnare och på sikt bättre. Det är bara vi som kan visa för SJ att deras besparingar är hälsovådliga för oss och potentiellt farliga för alla som färdas.

Tänk på detta när du jobbar i framtiden. Tänk på att det bara är vi tillsammans som kan förändra bemanningen ombord till det bättre. Även i situationer som för stunden kan vara väldigt jobbiga för oss som individer. SJ har lagt svåra beslut på oss, och vi ska inte behöva välja mellan pest eller kolera. SJ ska inte utsätta oss för dessa val. Vi är våra egna skyddsombud och måste tänka på det ännu mer i framtiden. Vi måste visa SJ att dessa besparingar är orimliga, personalföraktande, stressframkallande och cyniska.

REKOMMENDATIONERNA

X40

Ha inte resenärer i en enhet som inte är bemannad med ombordpersonal.

Det kan vara jobbigt att flytta över resenärer som redan satt sig, från en tågdel till en annan, och det kan i stunden vara ett besvärligt beslut. Men ingen tackar dig om en person blir akut sjuk i en enhet utan personal, medan medresenärerna springer runt och letar efter någon med uniform.

Vill du inte stänga av en enhet? Se till att lokförare och ombordpersonal alltid åker i samma fordon. Vi ska inte jämföra motorvagnar med loktåg. Varför jämföra med något som ur arbetsmiljösynpunkt är sämre? SJ pratar ofta om

att loktågen ska bort. Man tycker att de är föråldrade. Varför ska vi jämföra med något som anses föråldrat?

Ombordpersonal: Du är ditt eget skyddsombud - åk alltid i den främre enheten!

Lokförare: Det ingår i din arbetsuppgift att rekommendera var ombordpersonalen ska vara = framme hos dig!

På så vis minimerar vi ensamarbete. En av tågdelarna *kommer* att vara obemannad, det är SJ:s val, inte vårt.

Informera resenärerna om i vilken enhet det finns personal. Värt att veta för de som har särskilda behov eller i händelse av olycka/förseningar.

Lokförare: Brand/nöd-larm i obemannad enhet = stanna, ring fjärren, gå bak och kolla. Alltid. Ta med dig din kollega. Och se därefter till att förseningskoden blir den rätta – ”jf önskemål”. Tänk på säkerheten vid vistelse i spår.

Tänk på att de sex punkterna på beredskapskontrollen ska vara ok för att en enhet ska få gå utan ombordpersonal.

Kom ihåg att om nödsamtal är intryckt går det ej att använda internkommunikationen eller göra utrop.

X2

Ombordpersonal: Stressa inte vid klargöring på Nbt. 2x14 minuter har plötsligt blivit 1x20 minuter. Det får ta den tid det tar, även om tåget är sent. Låt städpersonalen och catering göra sitt jobb utan att stressa.

Vid dålig gång – tänk på din arbetsmiljö (förutsättningar) och säkerhet (redskap) vid uppmaning till plockstädning.

Om servering i 1:a klass kräver att bistron är stängd (t ex efter Linköping) – håll bistron stängd.

Lokförare: Vid till exempel sen sjukskrivning (ags) och SJ vill att föraren ska köra tåget med endast en personal utan säkerhetskompetens – hänvisa till tågets säkra framförande. Ställ in eller vänta på personal.

IC

Ombordpersonal: RB11 – går ej att läsa in spriten. Kom ihåg det vid hjälp vid avgång.

Tänk på kurviga plattformar, har tåget sådana uppehåll behöver man vara två.

X55

Stressa inte vid klargöring. Ta det lugnt. Prioritera säkerhet och din arbetsmiljö.

Säkerhet före rättidighet. ALLTID.

Behöver du stanna tåget för att kontrollera ett larm i den bakre enheten? Tar avgången längre tid? Måste du som förare gå bak och låsa en dörr som ombordpersonalen annars hunnit göra? Se till att detta kodas rätt hos Trafikverket! Det ska inte vara sabotage/hot eller annat som SJ inte behöver stå till svars för. Ring fjärren och uppge förseningsorsak ”järnvägsföretagets önskemål”

Skriv rapport på ALLA avvikelser och tillbud som beror på nedbemanningen. Till arbetsgivaren, till skyddsombud, och till din fackliga organisation.

Man får inte extra betalt för att man "vill hjälpa till", och gör Opsl-uppgifter. Arbetsgivaren har arbetsledningsansvar även när trafikläget är ansträngt.

Håll stenhårt på raster och nattvila!!!

Lokförare: Kör ALDRIG ett tåg med resenärer utan säkerhetsutbildad ombordpersonal!!!

Försök inte rädda situationen på bekostnad av din egen hälsa. Du är inte en hjälte för att du får ett underbemannat tåg att gå i tid.

Du är en hjälte om du tillsammans med alla andra får SJ att förstå att denna nedbemanning är vansinne!

Detta häfte har satts samman på uppdrag av de medlemmar som kom på mötena som Stockholms fackföreningar anordnade 13 och 14 april.

Vi kom där tillsammans fram till de punkter som står att finna i lathunden, och ser gärna att dessa rekommendationer får spridning även till andra åkstationers personal.

Om man upplever påtryckningar att frångå (främst sin egen) säkerhet ombord så finns möjlighet att tas ur tjänst eller sjukskriva sig. Ange då "psykisk/social ohälsa" som sjukdomsorsak samt kontakta skyddsombud omedelbart. Säg aldrig att du vägrar, hänvisa istället till att du inte kan ansvara för tågets säkra framförande/säkerheten.

Att skriva rapport:

Det behöver inte vara en avancerad uppsats. Du kan ringa synergibrevlådan (numret finns i Trappen). Du kan skriva några rader på baksidan av en bokningslista. Du kan använda rapportformuläret på intranätet. Du kan skicka ett mail. Du kan prata med skyddsombud eller fackligt förtroendevalda. Men det är viktigt att du gör det.

